

goedwillend boek, lang niet vlekkeloos en soms vrij banaal geschreven, met toch wel fleurigheden, vooral in de beschrijvingen van de studenten-réunies en enkele huiselijke tafereeltjes, met kennis van zaken ook, zoodat er voor wie de stof interesseert, genoeg lezenswaardigs in zal staan. Maar of er veel van beklijven zal, is twijfelachtig: te zeer mist het den gloed en de overtuigingskracht, die toch alleen het kunstwerk uitstraalt.

Marie Schmitz

Ru Basse, *Hoog aan den wind*. Uitg. Mij W. de Haan, Utrecht.

Men zou, als men het niet wist, dezen „roman van een doktersleven” niet licht aan een man toeschrijven. Hij heeft iets in slechten zin vrouwelijks: dameswerk. Dit zit niet alleen in de schrijfwijze, die uitdrukkingen oplevert als: „Hij kon er wat leuk uitzien”, „de tafel zag er snoezig uit”, „in haar dooie eentje”, „veranderd bij vroeger” en een overdadig gebruik van het woord „misselijk”: „misselijke noodzakelijkheid”, „misselijk verliefd”, maar ook, en meer, in de geheele allure van dit werk, den kijk op de dingen, die het openbaart, de mentaliteit, die eruit spreekt. Want ondanks de klaarblijkelijke ernst en eerlijkheid, die Ru Basse, zelf dokter, bezielde hebben bij het te boek stellen van deze levensgeschiedenis van een dokter, voortgekomen uit Calvinistisch milieu, maar alras afvallig geworden, gelukkig getrouwd, doch door niet geringe erotische perikelen bestookt, ondanks zeer overvloedige feiten-documentatie ook, is dit een oppervlakkig en schijnbaar te gemakkelijk in elkaar ge-

timmerd verhaal geworden. Schijnbaar, want men kan aannemen, dat het overzien van dit overvulde menschenleven den schrijver hoofdbreken en toewijding genoeg gekost zal hebben. De mislukking, die zoowel compositorisch als psychologisch en stylistisch is, komt voort uit zijn onbeholpenheid, zijn tekort aan schrijftalent, zijn banalen en te naïeven kijk op de werkelijkheid. Dat een doktersechtpaar in een provinciestedje verzeild raakt in een clubje, waar bridge-avondjes „bacchanalen” worden, „neemt” de lezer al evenmin als de mededeeling, dat de dokter, die zijn vrouw in gemeld milieu maar matig vertrouwt, ’t juist dan in zijn hoofd zal halen een studiereis van een paar maanden te ondernemen. Hetzelfde gebrek aan logica treft in de lijnlooze opeenvolging der verschillende levensfasen; niets dan des schrijvers willekeur bepaalt deze.

Meer nog dan slecht is het banaal geschreven, dit boek, dat lijvig werd door veel herhaling, dat wemelt van de drukfouten, en dat — ook al een symptoom van het „damesachtige” — met een overvloed van poëtische citaten is opgesierd (waarbij nog op pag. 335 een verwisseling van Schiller en Goethe treft). De schrijver Ru Basse schrijft slecht, behalve misschien waar hij een zeiltocht beschrijft — de dokter Ru Basse doet het beter, zooals een helder gestelde medische uitweiding op pag. 334 bewijst.

Ongetwijfeld heeft Ru Basse over zeer veel levensvragen nagedacht. Maar door de ernstigste levensbeschouwing wordt een mislukte roman nu eenmaal niet gered.

Marie Schmitz